

ISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A Híradóhivatalban átvéve.
Egész évre ..... 10 k.
Négyedévre ..... 6 "
Helyben házhoz hordva.
Egész évre ..... 20 kor.
Négyedévre ..... 5 "
Védőhite postán szállítva.
Egész évre ..... 24 kor.
Négyedévre ..... 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, kivéve a
Ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 6.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megörzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a Híradó-
hivatalhoz intézendők.

XI. évfoiyam 181. szám,

Nagyvárad.

Szerda 1915 augusztus 11.

Offenzívánk sikerei.

Budapest, augusztus 10. (Hivatalos.)

Orosz hadszíntér.

A Visz tula mellékéről hátráló ellenség üldözése tovább tart. Kövess táborok csapatai elérték a Zelechontól délkeletre fekvő területet. Hozzájuk csatlakoztak József Ferdinánd főherceg hadseregének a Wieprz folyásán át előrenyomult részei. A Rock melletti Wieprz környékét is több helyen átléptük. Tovább keletre a Bugig terjedő arcvonalon szövetségeseink **ellenséges utóvédállások egész sorát elfoglalták.** Cernelicánál a Dnyeszter déli partján alsóausztriai és tengermelléki közöshadseregbeli Landwehr-ezredek hatalmukba kerítettek egy hidfőszerű állást, amelyet az oroszok eddig szívósan tudtak tartani. Az ellenség a folyón át menekült és 22 tisztet, 2800 főnyi legénységet, továbbá 6 géppuskát, sok járművet és nagy mennyiségű hadiszert hagyott kezeink között.

Folytonosan visszaverjük az olasz támadásokat.

Budapest, augusztus 10. (Hivatalos.)

Olasz hadszíntér.

A mindennapos ágyuharcok a délnyugati arcvonalon tegnap is tartottak. Hevességük a görzi grófságban és Plava mellett időnként jelentősen fokozódott. A doberdói fensik nyugatra előugrott része ellen intézett három olasz támadást és az ellenségnek Zagore melletti előretörését Plavától délkeletre visszautasítottuk. Egyébként jelentős esemény nem történt. Höfer.

Az Unió a pápa békeakciója mellett.

Budapest, augusztus 10. (Saját tud.) New-Yorkból jelentik: A baltimorei érsek, Gibbons elrendelte, hogy a templomokban békeimákat mondjanak. Kijelentette, hogy az Uniónak okvetlen támogatnia kell a pápa békeakcióját.

Olaszország Szerbia ellen.

Berlin, augusztus 10. A Vjedomosti, mint Pétervárról táviratozzák, diplomáciai forrásból a cenzura engedélyével közli azt a hírt, hogy Olaszország a legrövidebb időn belül nyílt követelésekkel fog Szerbia ellen föllépni.

Vételkényszer nélkül megtekinthető
Augusztus hó 10, 11, 12 Hétfő Redd és Szerda délután 2 órától 7-ig
Rendezendő nagy alkalmi vásár
Senzációs selymek, grenadinok, blusok, gyermekruhák, kötények és fehérneműek
Olcsó árak!

Lipót bajor herceg kiáltványa Varsóban.

Berlin, augusztus 10. Varsóból táviratozzák a Vossische Zeitungnak: Lipót bajor herceg, a varsói hős, aki seregével elsőnek vonult be a meghódított lengyel fővárosba, a következő rendeletet adta ki Varsóban:

Varsó lakosságához!

Várostok a németek hatalmában van, mi azonban csak ellenséges csapatok és nem békés polgárok ellen harcolunk. Fenn fogjuk tartani a rendet és a nyugalmat, jogaitokat pedig megóvjuk, de viszont elvárjuk, hogy Varsó polgárai nem fognak a német hódító csapatok ellen rosszindulatu cselekedeteket elkövetni, hanem bizni fognak a németek jogérzetében s alkalmazkodni fognak a német csapatok vezetőinek parancsaihoz.

A német hadvezetőségnek tudomására jutott, hogy csapataink ellen merényleteket forralnak s ezért Varsó hatóságainak vezetői és előkelő polgárai közzül tuzsokat vettem őrizetbe, a kik nekem kezeskedni fognak csapataink biztonsága felől. Rajtatok áll, hogy e polgártársaik életét megóvjátok. A kinek tehát tudomása van tervezett merényletekről, vagy bármiféle ellenséges támadásról, az haladéktalanul jelentse fel a német katonai hatóságoknál, már csak saját polgártársainak érdekében is. Halálbüntetés vár arra, a ki ezt elmulasztja, vagy a ki merényleteknek cinkostársává válik, azzal, hogy azokat elősegíti.

Lipót bajor herceg,
tábornagy.

A дума jogokat követel.

Berlin, augusztus 10. A Berliner Tageblattnak jelentik Stockholmból: A дума, úgy látszik, kiakarja bővíteni jogait. Erre vall Karaulov képviselőnek következő indítványa: A miniszterek és a legmagasabb hatóságok köteleztessenek arra, hogy haladéktalanul adjanak felvilágosítást a dumának azokban a kérdésekben, melyekben a дума hozzájuk fordul. Törvényhozási kérdésekben az interpellációkat legalább harminc képvi-

Czillér Imre
nagyáruházában.

selőnek kell előterjeszteni, ebben az esetben azonban a dumának meg kell vizsgálnia a kérdést. Ha az indítványt harmincnál több képviselő teszi, akkor át kell azt adni az

illetékes miniszternek, aki két héten belül választ tartozik adni. Ha a дума többsége a miniszter választát nem helyesli, akkor a дума elnöke az ügyet a cárral terjeszti.

Lomzát elfoglalták a németek.

Berlin, augusztus 10. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér.

Ypertől keletre nagy angol erőknél sikerült Hooge nyugati részének birtokába jutni. A franciák aknaroobantásai a Bousejouri major vidékén Champagneban eredménytelenek maradtak.

Miután tüzésük május 30-án Danunerskirchtől nyugatra levő viaduktot szétrombolta, a franciák egy megkerülő vasúttal Monsbachtól délre áthidalták a Laarge folyót. A kevéssel ezelőtt elkészült hidat tegnap tüzésük néhány telitalálata elpusztította.

A Hessen erdő déli szélén Verduntól nyugatra lelőttünk egy francia kötött lég-hajót. Augusztus 9 én este 11 órakor egy ellenséges repülő Cabzank helysége (Holland területen, a belga határ közelében) bombákat dobott. Bellingen—Erreinweiler között (a badeni Mühlheimtől délre) egy francia repülőgépnél védőágyunk tüzeben le kellett szállnia. A gép vezetőjét és megfigyelőjét elfogtuk. Pfeirt mellett egy ellenséges repülő tüzelésünk arra kényszerítette, hogy svájci területre térjen ki.

Keleti hadszíntér.

Kovná nyugati arcvonalán támadásunkkal folytonos harcok között közelebb jutot-

tunk az erdővonalhoz. Eközben ismét elfogtunk néhány száz orosz és 4 ágyút zsákmányoltunk.

Schoitz tábornok hadseregének csapatai tegnap délután át-törték Lomza erdővonalát, rohammal bevették a 4. számú erődöt és ma hajnalban elfoglalták a várat.

Lomzától délre harc közben átléptük az Ostrovba vezető országutat. Ostrovot még tartja az ellenség. A Bug folyót csapataink Pojonitól (Rocktól nyugatra) a torkolatig elérték.

Augusztus 7 ike óta itt 23 tisztet és 10,000 főnyi legénységet elfogtunk.

Varsótól keletre Lipót bajor herceg hadserege a Sztaniszlavow—Nowominski országut közelébe érkezett.

Délkeleti hadszíntér.

Woyrsch vezérezredes hadserege elérte a Zalechowtól északra és keletre fekvő vidéket és csatlakozott Mackensen tábornagy hadseregesoportjának délről előrenyomuló balszárnyához.

Ostrow és a Bug közötti arcvonalon az ellenséges hátrédeket a főerőig vetettük vissza.

Jegyzet. Rock 12 kilométernyire fekszik Ostrowtól délre. (Miniszterelnökség sajtó-osztálya.)

A macedón kérdés.

Budapest, augusztus 10. (Saj. tud.) Nisből jelentik: Péter király augusztus 16-ára összehívta a szkupstinát, hogy a macedon kérdésben Szerbia magatartását illetőleg végleges megállapodásra jussanak. Pasics közölte a kormány álláspontját az ántánt képviselőivel, akikkel hosszabb tanácskozást folytatott. Szerbia újabb jegyzékben készült álláspontját az ántántal közölni. Az ántánt újabb demarsot küldött Szerbiának.

Az olasz-török hadüzenet előtt.

Berlin, augusztus 10. A Berlinske Tidendének jelentik Párisból: Olaszország most már a leggyorsabban meghozza a döntést Törökország ellen. Kategorikusan követelni fogja valamennyi kiváltságának teljesítését és azonkívül mindenféle kártérítést is kér. Az olasz hadüzenet Törökország ellen a legközelebbi napokra elő van készítve.

Az oroszok folytonos hátrálása

Rotterdam, augusztus 10. A Daily News írja: Oroszország további területeinek kiűritését katonai körök feltétlen szükségesnek tartják, amíg az oroszok nem lesznek ismét ellenállásra képes helyzetben.

Az olasz vezérkar jelentése.

A Magyar Távirati Iroda jelenti a sajtóhadiszállásról:

Az olasz vezérkar augusztus 7-én a következő jelentést adta ki:

A plavai szakaszon csapataink a meghódított állásokat megerősítették. Az ellenség az augusztus 6-ára virradó éjjel ütegeinek erős tüzelésétől támogatva két támadást kísérelt meg állásaink ellen, de tüzésük az ellenség tüzelését elhallgattatta.

A nap ránc nézve látható eredménnyel végződött, különösen a centrumban, ahol a doberdói fensik szélét részben elvettük. 240 foglyot ejtettünk. A jobbszárnyon ellenséges tüzéség gyújtógránátokkal bombázta a monfalconei hajógyárat, ahol nagy tűz ütött ki. Azután meg akarta akadályozni erős tüzelés-

sel a mentésre kirendelt legénység közeledését, de csapataink hősiességének és erélyének sikerült a tüzet rövidesen lokalizálni és nagyobb kárnak elejét venni.

Olaszország megakarta üzeni a hadat Törökországnak.

Szófia, augusztus 10. A Kambana jelenti az olasz követségen szerzett értesülése alapján, hogy Olaszország aug. 8 ikára tervezte a Törökországhoz intézendő hadüzenet elküldését.

Merénylet az olasz király ellen

Zürich, augusztus 10. A Neue Züricher Zeitung-nak jelentik Milánóból: Itt pénteken világos nappal nyílt utcán a királyi palota két órét két züllött alak hátulról megtámadta, a viaskodáshoz minden oldalról hasonló gyanus egyének szállingóztak elő, mintha egy előre tervezett támadás történt volna. A rendőrség

közbelépett, nagy tusa támadt, mely alkalommal tizenkét embert tartóztattak le. A milánói lapok az esetet antimonarchikus elemek nyilvános forrongásának minősítik.

Török hivatalos jelentés.

Konstantinápoly, augusztus 10. A főhadiszállás jelenti:

Dardanella front.

Reggel öt óra ötven perckor Bulsir előtt egy ellenséges tengeralattjáró naszádot egyik hydroplánunk bombával elsüllyesztett.

Ari Burnutól északra tegnap az ellenség ismételt támadásait visszavertük. Az ellenség veszteségei mellett Szed il-Bahrnál elpusztítottunk egy ellenséges állást, amely bombavetés bázisául szolgált.

A többi arcvonalon semmi jelentős.

Franciaországban monarchiát remélnék.

Berlin, aug. 10. A Matin több politikust kérdezett meg, hogy mi a véleménye a pártközi béke jövőjéről. Néhány klerikális azt a meglepő választ adta, hogy a pártközi béke csak addig fog tartani, a míg a nemzeti monarchia ideje ismét el nem következik.

A holland királynő a pápának.

Genf, augusztus 10. Római lapjelentések szerint ottani jól értesült körök kijelentették, hogy Vilma hollandi királynő egy levelében a pápának szerencsekívánatait fejezte ki a béke helyreállításáért való törekvéséért.

A husarak.

Lapunk egyik olvasója értesít, hogy Aranyosmaróton egy kiló egészen jó marhahus ára 3 korona s egy kiló disznóhus ára 4 korona. Az ottani főszozolgabíró állapította így meg a hatósági árakat s ezeken a normálisnak nevezhető árakon biztosítani lehet ott egy nagy környék husellátását. Megemlítjük még itt, hogy Nagyváradon a katonaság részére 3-80 K kerül a marhahus egy kilogrammja.

Lehetetlen ezek után szóvá nem tenni, hogy miért kerül sokkal többbe a hus a polgári lakosság részére? Kétségtelen, hogy a hus csak a közvetítők drágítják meg. Mert bizonyára az ország több vidékén lehet 3 koronás hus kapni, nemesak Aranyosmaróton. A szállítási költség pedig nem drágíthatja meg a hus annyira, hogy Váradra érve már 5 korona legyen kilója. Csak a közvetítési díj lehet az, amit az 5 koronás husnál meg kell fizetnünk.

Mikor Bary József nemrég elhunyt törvényszéki elnök a tisztaeszlári pör után fellépett antiszemita képviselőjelöltnek, állítólag egy paraszt azt kérdezte tőle korteskorútján: „Aztán ki veszi meg tőlünk a buzát, meg veszi-e a jelölt ur?” Sajnos, minden élelmicikket csak többszörös közvetítés útján kapnak s mindenki egészen természetesnek tartja, hogy a közvetítők busás nyereségét meg kell fizetnünk.

A hadiszolgáltatásról szóló törvényt ki lehetne használni arra, hogy hozzáértőket vegyenek igénybe ezen törvény alapján az élelmezés ellátásához.

Biharvármegye egy falut épít fel a Kárpátokban.

Fráter Barnabás, Biharvármegye alispánja, nagyszabású akciót indított a Kárpátokban rombadöntött falvak egyikének felépítésére.

Az alispán a következő lelkes felhívást intézi a vármegye közönségéhez:

Biharvármegye közönségéhez!

Magyarország északi határai romokban hevernek. Az ellenség, amely végig akart száguldani egész hazánkban, csak a Kárpátokig jutott és pusztító dühét a felföldi falvakon töltötte ki.

Felsőmagyarország volt a mi védőbástyánk! Az északi vármegyék áldozták fel magukat, hogy bennünket — az ország belsőjében lakókat — megkíméljenek a rettentő veszedelemtől!

Mindnyájan, akiknek élete és vagyona megmaradt, akiknek otthonát az ellenség tüzesóvjára nem gyújtotta fel; adóssai vagyunk az elpusztított vármegyéknek.

Elvesztettük mindent: számosan életükkel fizettek hűségükért, sokan egyeilen kincsüket, házi tűzhelyüket áldozták fel, hogy feltartsák az ellenséget.

Mindent elvesztettek, csak egy maradt meg nekik: a mi hálánk és szeretetünk velük szemben.

Mi: Magyarország népe, nem hagyjuk el őket!

Álljunk össze valamennyien, akiket megkímélt a Gondviselés az ellenség pusztításától és adjuk vissza otthonukat azoknak, akik életük és vagyonuk árán az ellenséges hadaknak utját állották.

Az elpusztított felföldi községeknek a mi adományainkból kell felépülniök, hogy örök időkre hirdetői legyenek a magyar nemzet együttérzésének, amely az ellenséges fegyverek ereje és a lelkek gonoszsága felett diadalmaskodik.

Biharvármegye sem maradhat távol attól a nagyszabású országos mozgalomtól, amely újjá akarja teremteni a legázolt felvidéket.

Ok mindenüket martaléku dobta ellen-ségeinknek: nekünk századrésnyi áldozatba fog kerülni csak, hogy a hálánkat lerójjuk előttük.

Ezt az áldozatot azonban — tudom — Biharvármegye minden fia megfogja hozni.

Ott, ahol Biharvármegye hősei oroszlanokként küzdöttek, ahol a mi gyermekeink hullatták bőséggel vérüket ezért a megszentelt honi földért: ott akarjuk mi a koldusbotra jutott lakosság új otthonát felépíteni.

Azok a nemzetiségi lakosok — románok, tótok, ruthének, — akiknek házaik az ellenség a földdel tette együvé, hadd lássák az újjáteremtett községekben, hogy a magyar nemzet szíve együtt érez velük, hogy testvéreinknek valljuk őket, hogy amiatt a szenvedésben nem volt különbség köztünk, nincs különbség a szeretetben az egymásért való önzetlen, odaadó áldozatkészségben sem.

Felkérem Biharvármegye közönségét, felkérem a vármegye minden lakosát, akinek valamije van, adakozzék arra a magasztos célra, hogy Biharvármegye is felépítsen egy községet felső Magyarországon.

Othont, templomot, iskolát, kulturintézményeket, a boldogulás és közművelődés várta fogjuk megteremteni a pusztulás helyén és a világ ámulva fogja látni, hogy mennél több a mi ellenségünk, annál erősebb a magyar nemzet életereje, mennél jobban szét akarnak törni bennünket, mi annál szorosabban, annál forróbb egyetértéssel tartunk össze.

Legyen a rombadöntött vidék egy új és szép élet termékeny talaja s Biharvármegye áldozatkészsége hintse el a szenvedések földjén a boldogság és a jólét vetőmagvait.

Adakozzunk egy felvidéki falu felépítésére!

Az erre a szent célra szánt kegyes adományokat kérem a járás főszolgabírájához vagy pedig egyenesen hozzám küldeni.

Nagyvárad, 1915 augusztus hó 10.

Fráter Barnabás,
alispán.

Az alispán ezt a felhívást a következő rendelet kíséretében küldte meg az összes főszolgabíróknak:

Minden főszolgabíró urnak!

Az ellenség ádáz pusztításai folytán rombadöntött felső vidéki községek újra való felépítése érdekében országsszerte lelkes mozgalom indult meg.

Biharvármegye történelmének fényes lapjai tanubizonyosságot tesznek arról, hogy a vármegye lakossága mindenkor az első helyen volt azok között, akik lángoló lelkesedéssel készek voltak vagyonukat, vérüket, életüket feláldozni rajongva szeretett hazánk fennmaradásáért fejlődéséért és boldogulásáért; esüggedést, fáradságot nem ismerve, veszedelmektől nem félve, férfias bátorsággal vetették fel a küzdelmet, hogy ellenségeinket legyőzzék és megtanítsák őket arra, hogy „büntetlenül ne bántsák a magyart”.

Őseinknek ez a ragyogó erénye a mai nemzedékből sem veszett ki. Bámulva tapasztalhatja az egész világ, hogy mikor annyira megsokasodott álnok ellenségeink száma, Magyarország népeinek hősi elszántsága, rettenthetetlen vitézsége képes gátat vetni minden gonosz ellenséges szándéknak, amely a szabadságot imádó népünket rabigába akarná hajtani.

A meghatottság könnyeit fakasztja az a látvány, hogy az ország lakossága faji, nemzetiségi és valláskülönbség nélkül milyen nemes egyetértéssel törekszik arra, hogy nehéz harcot vívó katonáink sikerét előmozdítsa és hogy a háború által természetszerűleg ütött sebeket gyógyítsa és a fájdalmakat enyhítse.

Megvagyok róla győződve, hogy Biharvármegye lakossága méltó részt követel magának abban a magasztos szándékban, amely az ellenség által elpusztított felvidéki falvak újra való felépítését tűzte ki maga elé célul.

Biztosan tudom, hogy a gazdag az ő koronájával, a szegény pedig az ő fillérével gyarapítani fogja az ezen cél elérésére szükséges anyagi eszközöket.

Ismerve főszolgabíró urnak minden közügy iránt tanusított odaadó buzgalmát az e tárgyban a vármegye lakosságához intézett felhívásomat megfelelő három példányban ide mellékelve azon felkéréssel küldöm ki főszolgabíró urhoz, hogy azt községeiben haladéktalanul függesztse ki s a maga részéről is kövessen el mindent a siker érdekében.

Kívánatos volna, ha a községek jövő évi költségvetéseikben erre a célra több, vagy kevesebb összeget felvennének és ennek megvalósítására főszolgabíró ur közbenjárását ezennel ki is kérem.

Célszerű lesz, ha főszolgabíró ur a gyűjtés irányítására és vezetésére egy helyi bizottságot alakít.

Tájékoztatásul és a lakosság tudomására való hozása céljából végül közlöm főszolgabíró ural, hogy újra való felépítésre egy olyan felvidéki elpusztult községet szándékozom kiválasztani, ahol a Biharvármegyeből származó katonáink közül legtöbbien szenvedtek hősi halált.

A begyűlt összegek koronként hozzám lesznek betérjesztendők.

Fráter Barnabás,
alispán

Mit tárgyal a törvényhatóság.

A csütörtöki közgyűlés tárgysorozata.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága holnap, csütörtökön tartja augusztus havi közgyűlését.

Az érdeklődés központja az I. oszt., esetleg a választás folytán megüresedő II. osztályú számtisztai állás betöltése lesz. A választásra bizonyára felvonul a városatyák nagyrésze.

A közgyűlés nagyobb részét, a választáson kívül, a város élelmezésének ügye foglalja le. Így sorra kerül az élelmiszerek maximális árának megállapítására vonatkozó miniszteri engedély bejelentése; a gabonarekvirálásánál a legitím kereskedelem igénybe vételére vonatkozó miniszteri leirat, Nagyvárad város részére egyelőre 200 waggon buza beszerzésének engedélyezése, a liszt házi kezelésének további fenntartása, stb.

Sorra kerül a Bécsbe vonuló hódoló küldöttség kiküldése.

Napirendre van tűzve Debrecen város átíratva az ellenség által elpusztított felvidék egy községének felépítése ügyében megindult akció tárgyában.

Ezután apróbb ügyeket tárgyal a közgyűlés.

A tárgysorozat a következő:

1. A polgármester jelentése az előző havi közigazgatás állapotáról.
2. A választás folytán megüresedett I. o. adóhivatali számtisztai (adóhivatali) és az esetleg megüresedő II. o. adóhivatali számtisztai (adóhivatali) állásnak választás útján való betöltése.
3. A tanács a m. kir. belügyminiszternek a maximális árak megállapítása iránt rendelkező leiratát bemutatja.
4. M. kir. miniszterelnök ur leirata a törvényhatósági bizottságnak a gabonavásárlásnál és felosztásnál a legitím kereskedelem foglalkoztatása ügyében intézett felíratára.
5. Dr. Beöthy László v. b. t. t. közzönő levele.
6. Budapest székesfőváros törvényhatóságának átíratva a törvényhatóságok hódoló küldöttségének 6 Felsősele elé való járulása ügyében.
7. Debreczen sz. kir. város átíratva az oroszok által elpusztított felvidéki falvak felépítése tárgyában.
8. Tanács javaslata a közlelmezés céljaira 200 waggon gabona beszerzése tárgyában.
9. Tanács jelentése a közlelmezésre szánt lisztnek további házi kezelésben való árusítása tárgyában.
10. U. a. javaslata a városi nyomtatványok és vámjegyek szállításának biztosítása ügyében.
11. U. a. a nagyváradai bérkocsi ipartársulatnak a tarifa emelése tárgyában benyújtott kérelmét javaslata kíséretében betérjeszti.
12. Tanács jelentése a vágóhídi szabályrendeletet a m. kir. belügyminiszter ur leiratának megfelelőleg módosítva betérjeszti.
13. U. a. javaslata a községi polgári iskolai tanszemélyzet nyugdíja tárgyában.
14. U. a. javaslata a kaszárnyák vízdíjátalányára a katonai kincstárral kötött szerződés meghosszabbítása iránt.
15. U. a. a Nagyvárad Takarékpénztár r. társaságnak a Rimanóczy utcán levő volt Darvas féle házhoz csatolt közterület átvételi kötelezettségének két évre való kitolása ügyében benyújtott kérvényét javaslata kíséretében betérjeszti.
16. U. a. javaslata a Moskovits Adolf és Fiai köztér foglalása ügyében.
17. U. a. Ocskó Sándorral felvett kisajátítási egyezségi jegyzőkönyvet betérjeszti.
18. U. a. javaslata Szendrői Kocsári Gézáné köztér-kártalanítása ügyében.
19. U. a. a Ganz-féle villamosági r. társasággal a gőzturbina szállítására vonatkozólag kötött szerződést jóváhagyás végett betérjeszti.
20. U. a. javaslata Müller Hermannak a községi kötelekbe való felvétele iránt.
21. U. a. javaslata Lorenz

Annának a községi kötelékbe való felvétele iránt. 22. Eleméry tanácsnok bejelentése a Nagyvárad Hitelbank r.-társaságnál felügyelő

bizottsági taggá történt megválasztásáról. 23. Tanács javaslata özv. Nagy Józsefné részére halotti negyed kiutalása iránt.

Lublin elfoglalása.

Egy szabadságot katoná elbeszélése.

— Saját tudósítónktól. —

A gorlicei front áttöréssel megindult galíciai offenzívánk egész tartama alatt a legnagyobb és legszivósabb kitartással üldözték derék csapataink a rendetlenül hátráló orosz tömegeket. Csaknem egész Galicia felszabadítása mellett ez az offenzíva meghozta a háboru eddig legnagyobb és legdicsőbb eredményét: Varsó és Ivangorod elfoglalását. S a kulcs eme két vár tartathatatlanságához a jól megerősített Lublin bevétele volt, amelynek következtében a visztula menti orosz csapatokat a bekerítés veszélye fenyegette.

Ezen erősen védett és jól megerősített városnak július 30-án délután történt elfoglalásáról érdekes részleteket beszélt el tudósítónknak egy vitéz magyar baka *Pulgraschek* Ferdinánd még a háboru elején, a mozgósításkor bevonult és azóta folyton a harctéren tartózkodik. Résztvett az első kraszniki csatában, a kárpáti nagy ütközetekben, a most megindult hatalmas offenzívánk alatt Lemberg dicsőséges visszavételénél és legujabban Lublin elfoglalásánál annélkül, hogy megsebesült, vagy beteg lett volna.

Most parancsnoksága hivatalos megkeresésre egyenesen Lublinból szabadságot házasággötés eljából a derék katonát.

— Egyenesen Lublinból jövök most, — kezdte elbeszélni *Pulgraschek* Ferdinánd, — 8 napi szabadságot kaptam az árvaszék megkeresésére, hogy házaságot köthessek. Két és fél napig utaztam hazafelé, az éjjel érkeztem meg. Holnap megkötjük a házaságot és pár nap múlva ismét megyek vissza üldözni a bekerítés elől barbáran visszavonuló oroszokat.

— A galíciai nagy offenzívának egyik legdicsőbb fegyvertényében, Lemberg visszafoglalásában részt vettem. Aránylag rövid, de rettenetes harc után siker koronázta újult támadásainkat; Lemberg, Galicia fővárosa a miénk lett.

— De minő állapotban! Az ember nem tudja elképzelni azt a vad és kulturátlan zsvány bandákra valló pusztítást, amit az oroszok itt véghezvittek. A város külső negyedei teljesen romhalmazok, csak a város közepén vannak egyes érintetlen részek.

— S úgy látszik ez az oroszok egyedüli taktikája. Ezt tapasztaltuk Orosz-Lengyelországban is, ahová Lemberg visszavétele után parancsolták ezredünket.

— Ami összerombolható, minden szétzuzva, ami felégethető, az felperzselve. Az oroszok most is a Napoleon elleni visszavonulási és becsalogatási pusztító taktikával akarnak ellenünk és vitéz szövetségeseink ellen élni, azonban most kárba megy minden ilyen erőlködése. Hadseregünk utánpótlása oly kitűnő, hogy a legkopárabb

sivatagban is képesek lennének bármennyire behatolni.

— Mint említém, ezredünk Orosz-Lengyelországba került, s a második kraszniki csata megnyerése után Lublin alá jutottunk.

— Jellemző az orosz csapatok között uralkodó rettenetes zürzavarra és fejtelenségre az alábbi kis eset:

— Egy alkalommal egy erélyes támadásunkkal itt csaknem 2000 orosz elfogtunk s emellett megszabadítottunk több fogságba esett monarchiabeli katonát, akiket az oroszok nem voltak képesek tovább szállítani.

— Maga Lublin nagyon megerősített és igen kitartóan védett város, azonban hiába volt az oroszok legerélyesebb minden védekezés, sokáig nem állhattak ellen a mi támadásainknak.

— Az egész galíciai offenzívánk és az orosz-Lengyelországi előretöréseink alatt sehol sem találtunk ilyen végletekig mő ellenállásra, mint itt, pedig én sok heves csatában részt vettem.

— Sok vitéz magyar katonával harcoltunk itt együtt. Együtt értük el a legnagyobb sikereket s együtt vonultunk be a megnyert ütközet után Orosz Lengyelország eme jelentős városába, Lublinba.

— Másfél napig tartott a rettenetes harc, másfél napig dörögtek hatalmas és az oroszok által annyira rettegett ágyúink. Az oroszok most még erre sem adták fel betonozott és már összelövdözött állásaikat, gyalogsági rohamra mentünk, hogy a végső és biztos győzelmet kezitusa és öklharc árán megszerezzük.

— Egetverő hurrával és éjjennel támadtuk meg délelőtt vitéz bajtársainkkal az oroszok szivósan védett állásait és sikerült őket onnan kivetnünk.

— A délutáni órákban már be is vonultunk a meghódított városba. De micsoda kép! Itt ismét romhalmaz és a tűz marta-léka minden, az oroszok jártak itt, azok védelmezték a várost, s azok akarták azt ránk nézve hasznavehetetlenné tenni.

— Pedig ez nem sikerült nekik, nekünk nem a város, hanem a vasuti gőcpont és az Ivangorod felé vezető ut kellett. S ez a mienk is lett, s hogy mily sikerrel, azt mutatja Cholmnek másnapi elfoglalása és Ivangorodnak most történt bevétele.

— Én nem sokáig időztem a városban, csakhamar megkaptam parancsnokságom engedélyét a hazajövetelre, s már itthon is vagyok.

— Ha megkötjük a házaságot, még 2 napig maradok itthon s azután megyek vissza rettenthetetlen csapatainkhoz. Ki tudja, hol találom már akkor ezredemet, hiszen a mostani, szinte csak képzeletbeli előrehaladásunk mellett mi minden történhet 8 nap alatt.

Lövészárok-ünnepély a Rhédey-kertben.

A tombola-tárgyak kiállítása.

Amint megirtuk, városszerte ki lettek függesztve a lövészárok-ünnepély plakátjai, amelynek művész tervezője *Kőszeghy* Marianne kisasszony.

Ugyszintén közreadtuk az ünnepélyek műsorát is, amelyet most a következőkben néhány újabb adattal bővítünk ki:

A rendező hölgybizottság *Pallay* Lajosné urnő vezetése mellett több ízben értekezletet tartott, s elhatározták, hogy a lövészárok területén épülő nagy tábori vendéglő bufettjét házi kezelésben tartják s naponta felváltva 20—20 hölgybizottsági tag fog felügyelni az ételek kiszolgálása körül, amelynek árait is a legminimálisabbra szabták.

Az italok kezelése egy előkelő sörgyár itteni képviselőjére van bízva. Ezenkívül gondoskodik a rendezőség cukrászdáról, cukorka üzletről és trafikról, valamint a néposztály részére olcsóbb ételek és italok kiszolgálásáról úgy, hogy az olcsó szórakozás mellett a közönség a lövészárok területén még jutányosan étkezéshez is juthat.

A programba felvett szórakoztatások előkészületei is nagyban folynak. Az augusztus 18-iki megnyitás katonai pompával fog megtörténni, augusztus 19-én nagyszabásu kabaré lesz *Görög* Olga, *Horváth* Mici, *Bihari* Ákos és *Farkas* Pál, valamint a *Bonbonniere-kabaré* elsőrendű tagjai közreműködésével.

Augusztus 20-án katonai football mérkőzés a NAC csapatával a Sporttérén és folytatólag nagyvásár a lövészárok területén. A nagyvásárban különféle mutatványos bódék is lesznek felállítva a közönség szórakoztatására.

Augusztus 21-én sport-ünnepély és nagy tombola, 22-én a „Nemzeti együttérés” ünnepe, amelyen magyar, német, román, horvát és lengyel katonáink fognak közreműködni.

Augusztus 23-án nagy záró-ünnepély, tombolával és konfettivel. A tombolán 1000 szebbnél-szebb és értékes tárgy kerül kisorsolásra s így a 20 filléres tombola-jegyekkel értékes tárgyak nyerhetők.

Ezen tárgyak egyrésze a Rákóczi-uti Orsolyák épületében, a volt Czillér-üzlethelyiség kirakatába van közszemlére kitéve.

A kirakatban igen izléses csoportosításban vannak elrendezve a közönség adományából befolyt értékes és csinos tombola-tárgyak. A háttérben a *Kőszeghy* Andi által készített művészi plakát egészíti ki a harmóniát. A sok értékes tárgy között élénk fel-tűnést keltett két antik pohár, amelyek egyikét *Füredi* Lászlóné, másikat özv. *Nagy* Ödönné urhölgyek adományozták a nemes célra. A két pohár a mostan divó antik poharak gyűjtésében nem csekély összeget képvisel. A rendezőség ezuton is kéri a közönséget a további szeretet adományok küldésére.

A rendező-bizottság vezető tagjai *Pallay* Lajosné, dr. *Fráter* Imre és *Pásztor* Ferenc tegnap megsejmeltek a lövészárok munkálatait s a katonai vezetőséggel — akik minden irányban a legnagyobb készséggel elősegítik a rendező-bizottság buzgólkodását

különböleg megbeszélést folytattak az építkezések elhelyezésére nézve úgy, hogy most már az ünnepség és az ünnepély megnyitása ő felsége születésnapjára teljesen elő van készítve.

A záróünnepélyen rendezendő gyermek jelmezes felvonulásra kéri a rendezőség a gyermekeket, hogy jelentkezzenek a Vörös-Kereszt „Jobbkéz” osztályánál (Törvényszék 25. ajtó), délelőtt 9—12-ig, d. u. pedig 3—5-ig.

A doberdói fensikon.

Jói harcolnak az olaszok a vörös-keresztesek ellen.

Megbosszult barbárság.

Az olasz harctér legveszedelmesebb pontja az olaszokra nézve a doberdói fensik. Hadseregek mennek itt tönkre, egész ütegek semmisülnek itt meg és ennek dacára a derékhadat koncentrálják ide az olaszok, hogy csak egy talpalatnyi területet is szerzhessenek maguknak. A mi dicső hadseregünk azonban úgy áll ma is a határon, mint kezdetben állott. Minden talpalatnyi helyért az olaszok százainak vére folyt és még sem sikerült eddig még csak egy földszávet sem birtokukba venni. Ezen a harctéren pedig az olaszok úgy felragnak minden hágai szabályt, minden emberi érzés diktálta kíméletet, hogy olyat még eddig sehol sem tapasztaltunk.

Egy tisztük W., aki most jött haza a harctérről, a doberdói fensikon folyó harcokról a következő dolgokat mondta el nekünk:

— A doberdói fensik szikla tetőzete ma már nem szikla. Homokká van lőve az egész felszín. Az olaszok talán minden löszterületet itt akarják elpoeszkolni, mert a gránát- meg a srappell eső itt olyan állandó, mint most Nagyváradon az eső. Katonáink a srappell-hulladékokból dekungot csináltak maguknak. Igaz, hogy mi se nagyon kíméljük a golyót. A harc itt valósággal közel-harc. Olykor 800 lépésre engedjük jönni az olaszokat csak azért, hogy ott aztán meg is semmisítsük őket.

Egy alkalommal az olaszok 800 lépésről tüzeltek reánk ágyuból. Alig kezdték meg a rémes koncertet, mikor rettenetes dörrenés vegyült bele. Abban a pillanatban a földhöz vágódtunk. A föld úgy remegett alattunk, mint a megvadult paripa. Egy harminc és felesünk szólalt meg. Egyetlen egy lövést tett az olasz üteg fedezékére. Rettenetes az a pusztulás, amit ez az egy lövés idézett elő. Az olasz üteg dirib-darabokban repült a levegőbe tüzeivel együtt. Hogy mily rémes ereje van a 30 és felesnek, azt csak itt láttuk igazán. Az üteg fedezékül szolgáló sziklafalat olyan erővel rugta szét, hogy a kötőmelékek a mi sorainkba vágódtak vissza. Az nap nem is szólott az ágyu. Alkonyat táján egyszerre parlamentírek jelentek meg nálunk és 6 órai fegyverszünetet kértek a halottak eltemetésére. A szünetet megadtuk. Néhány perc múlva mindkét oldalon lefújták a tüzet s a csatatéren megjelentek a vörös-keresztesek. Félóráig tartott a vörös-keresztesek mun-

kája, mikor az olasz vörös-keresztesek hirtelen földre vetették magukat s abban a pillanatban golyózápor zúdult a mi vörös-kereszteseinkre. A védtelen s minden fegyver nélkül lévő vörös kereszties katonáink mindnyájan megsebesültek. Mikor ezt a szemtelenséget látták a mi katonáink, mintha a villám esapott volna le közibök, kiugráltak fedezékeikből s borzalmas ordítással, bősziúten rohanták meg az olasz lövészárkokat. Az olaszok erre a rohamra nem voltak elkészülve s amit eddig csak ritkán tapasztaltunk, feltartották kezeiket. Ki tudta volna azonban megállítani a bosszuálló fergeteget! Egy rettenetes ordítás volt a megadásra a felelet és megkezdődött a legborzalmasabb szuronyharc. Katonáink régi módra puska-ágyúval dolgoztak. Egy óráig tartott ez a bosszuállítás és aztán megint esendes lett minden. Ötszörös lerőt vertek itt szét katonáink. Egyetlen ember sem maradt élve az olaszok közül. Vörös keresztiesek meg voltak bosszulva.

..HIREK..

* **Báró Giesl kitüntetése.** A király gieslingeni Giesl Wladimir báró rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, lovassági tábornoknak, a saíát kérelmére ideiglenesen nyugállományba átvétele alkalmából a titkos tanácsosi méltóságot adományozta, s egyben elrendelte, hogy neki a hadsereg főparancsnokságnál a cs. és kir. Ház és a kútügyek képviselőjében kifejtett tevékenységéért a dicséző elismerés tudtul adassék.

* **Kitüntetés a hadseregben.** A király az ellenséggel szemben vitéz magatartásukért Kohout Radim 70. gyalogezredbeli, Kanász János 101. gyalogezredbeli századosoknak, valamint péchujfalusi Péchy Gábor 7. h. ezredbeli főhadnagyának a katonai érdemkereszt III. osztályát a hadi-ékitménnyel adományozta, s egyben elrendelte, hogy az ellenséggel szemben kitünő szolgálataukért Wagner Elemér 101. gyalogezredbeli századosnak és Mayer Róbert 70. gyalogezredbeli tartalékos hadnagyának a legfelső dicséző elismerés tudtul adassék.

* **Krisztik János plébános huszonöt éves jubileuma.** A napokban ünnepelte Királydaróc község Krisztik János plébánostpappá szentelésének huszonöt éves évfordulója alkalmából. Az évfordulón Királydaróc egész közönsége meleg ünneplésben részesítette a jubilánst, ismerősei és tisztelői elhalmozták jókívánataikkal. Az egész ünnepelés bizonyossága annak a meleg szeretetnek, mellyel hívei plébánusukat körülveszik s annak a nagy népszerűségnek, melyet az egész közönség előtt működésével szerzett. Krisztik János 1867-ben született Derecskén. Iskoláit Nagyváradon végezte. A theologia elvégzése után 1891-ben boldog emlékü dr Schlauch Lőrincz bibornok szentelte pappá. Hosszabb ideig káplán volt Nagyváradon, ahol bizonyára sokan emlékeznek még gyönyörű tenor hangjára. Az újvárosi híveknek kedvelt hit-szónokuk volt. 1894-ben Békésabán lett adminisztrátor s a plébániaüresedés alatt évekig vezette a nagy esabai plébániát. — 1901-ben lett királydaróci plébános, ahol legutóbb is hatalmas mozgalmat indított a hadi-

kölesönjegyzés érdekében. Akcióját nagy eredmény kísérte.

* **Jenő főherceg német kitüntetése.** A király megengedte, hogy Jenő főherceg vezérezredes, ő cs. és kir. fensége a neki adományozott Hohenzollern királyi házi rend kardokkal ékített nagyközépkeresztjéhez a csillagot és keresztet elfogadja és viselje.

* **Bjelik Imre tábori püspök nagybeteg.** A Fremdenblatt közli, hogy Bjelik püspök néhány nap óta beteg. Egy misén, a melyet sebesült katonáknak tartott, meghült s azután mellhártyagyulladását kapott. Az orvosok biznak hamaros felgyógyulásában, mert túl van a veszedelmen.

* **Kitüntetések a honvédségnél.** A hadsereg főparancsnokság az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül Molnár János törzsozrmesternek, Kiss Imre ozrmesternek, Buza Sándor szakaszvezetőnek, Nagy József és Nyisztor János tizedeseknek, valamint Tiba Vazul ozrvezetőnek, mind a 6 a 4. honvéd gyalogezredben, az I. osztályu ezüst vitézségi érmet; Pogány Gyula 4. h. gy. e.-beli tart. hadapródnak, valamint Zsoldi Sándor, Sallai Imre és Tóth András ozrmestereknek, Czérna Sándor, Berta Antal, Szathmáry Ferenc és Várady Sándor szakaszvezetőknak, Karácson Imre, Tót Károly, Markus Imre és Szentés András tizedeseknek, Sika Gyula járörvezetőnek, Muszkás János, Tarsi Lajos, Kondes Pál, Kormány Imre, Burai János, Latzkó György, Lénárt Sándor és Nagy János huszároknak, mind a husz a 2. honvéd huszárezredben, a II. osztályu ezüst vitézségi érmet; Fürtei Béla és Guttmann Vilmos 4-ik honvéd gyalogezredbeli tart. zászlóseknak, Lóvi Sándor és Törő Károly tart. ozrmester hadapródjelölteknek, Havanyecz György ozrmesternek, Biró Benedek és Bodor Sándor szakaszvezetőknak, Apáti Sándor, Korney Pál, Laurimjecz Pál és Turi Sándor tizedeseknek, Zachari Illés ozrvezetőnek, Adám Antal, Bur Tamás, Burta Ferenc, Faragó István, Hegedüs Lukács, Jancsó István, Kopces János, Kunsztár Mátyás, Laczikó Péter és Pintyák Márton honvédeknek, mind a husz a 4-ik honvéd gyalogezredben, valamint Bancesik Béla szakaszvezetőnek, Egri Gábor, Balán Simon, Juhász Pál, Somlyói László és Tóth Béla tizedeseknek, Boros Károly és Kulik József járörvezetőknak, Biró Albert, Szilágyi Gábor, Együd János, Györffi Imre, Kompör Miklós, Kertész István, Törös Imre, Szojka István, Keserü Sándor, Oláh József, Szabó Bálint, Karácsony János, Mag József, Szilási Imre, Balogh Pál, Cservenák Mátyás, Kollmann Sándor, Nagy Zsigmond, Kocsis Imre, Ficsor József, Tarsoly Ferenc, Tóth Mihály Sz., Molnár Imre, Kolompár Pál, Dorogi Sándor, Pópa Mózes, Pénzes Louis, Kiss Louis, Lookó Pál, Hoffmann Gyula, Kiss Imre, Jákó Louis, Tar István és Farkas András huszároknak, mind a negyvenhat a 2-ik honvéd huszárezredben a bronz vitézségi érmet adományozta. Nagy Zoltán ozrmesternek és Szodorai István szakaszvezetőnek a 2-ik honvéd huszárezredben az arany vitézségi érmet; Wolf József törzsozrmesternek, Maczók János és Dombi Imre szakaszvezetőknak, Fábán Sándor tizedesnek és Opranszky Tamás és Szabó János huszároknak, mind a hat a 2-ik honvéd huszárezredben az I. osztályu ezüst vitézségi érmet.

* **Tojáseladás a városházán.** Értesitem a város közönségét, hogy folyó hó 10 től kezdve naponta délután 2 órától 5-ig a városházán a Szent László téri főbejárat alatti alagsorban az élélmzési ügyosztály tojást fog árusítani darabonként 12 fillérért. Ugyanott nyiri új burgonya is vásárolható kilónként 20 fillérért. Egy család részére e készletből legfeljebb 6 darab tojás vásárolható egyszerre. Nagyvárad, 1915 augusztus hó 8-án. Lukács Ödön, főjegyző.

* **Adakozzunk a vak katonák** **nak.** A vak katonák javára legújabbán Grócz Béla nagyprepost 100 koronát küldött szerkesztőségünkbe. Az általunk e célra gyűjtött adományok összege 1870 korona és 13 fillérre emelkedett. További adományokat elfogad és a Hadsegélyző Hivatalnak továbbit szerkesztőségünk.

* **Leánytemetés.** Nyiló virágok sokasága égő gyertyák bágyadt fénye között, hófehérbe öltözött leánykák kíséretével, mint egy menyasszonyt kísérték utolsó útjára az élete tavaszán elhunyt fiatal leány: **Vittkó** Vilma tanítónő-jelölt törékeny porhüvelyét tegnap reggel, a Szaniszló utcai gyászház-tól. A temetésen megjelentek a gyászba-
borult család tisztelői, az elhunyt pályatársnői s bucsuzóul elhozták koszorúikat, virágait s könyveiket. A Szent Vince intézet apácaival megjelentek a zárda növendékei fehérbeöltözve, mirtus koszorúval és fehér-fátyollal. A résztvevő közönség soraiban voltak: Tóth Imre, Buzássy Albert, dr. Imrik Gusztáv, dr. Papp Károly, Sürger Bertalan, Kakas István, Szalay János, Petry János, Kiss Bertalan, dr. Gutta Elemér, Niedermann Antal, Patzkó Géza, Isaák István, dr. Kiss Döme, Tuka János, Major J., Magyari Gyula, Jánosy Aurél, Kajdán Béla, Mártonffy Zoltán, Vidosits Gyula, Máthé András, Nutta Jakab, Számborovszky Rezső, Plander Sámuel stb. A gyászszertartást **Pe** **szeky** Ferenc theol. tanár, az elhunyt gyón-tatóatyja végezte segédlettel, amely után az impozáns gyászmenet megindult az olasz plebánia templomba, ahol requiemet tartottak az elhunyt fiatal leány lelkiüdvéért. A korán elköltözött hült tetemeit az olasz temetőben helyezték örök nyugalomra. A koporsóra helyeztek koszorúkat szalagjain a következő feliratok voltak: Bánatos szüleinek — felejthetlen drága Vilmája. Felejthetlen kis nénjének — Magduska. Utolsó üdvözlétül Vilmácskának — a Perty család. Szeretjük jelölül — Dobay Lajos és családjá. Igaz szeretetből Vilmának — Pista. Szeretjük jelölül — keresztanya és Sándor bácsi. Koszorukat küldtek még: ifj. Rác János és neje, Maksa Ilona és többen. Virágokat küldtek: özv. Rekvényi Edéné, Keszte Istvánné, Kajetané Béláné, Mártonffy Zoltánné, Dobay Aranka. A diszes temetést Weiszlovits Adolf és fia temetkezési intézete rendezte.

* **A nagyszalontai háborus es-tély.** Nagyszámu és előkelő közönség jelenlétében tartotta meg a nagyszalontai református hitközség jótékonycélra rendezett háborus estélyét. Az ott állomásozó . . .-ik gyalogezred zenekarának több szép száma keretében felléptek a szalontai elite társaság művészeteiségeinek legjava, akik közül különösen kitűnt **Menache** hegedű szólóival, **Barta Klára** zongora játékaival és **Bereczky** Ica mélyhatású, lebilincselő szavalaival. — Előadták még **Zilahy** Lajosnak, a haretéren küzdő tehetséges poétának egy bájos mesé-játékát a „Rongyos katonát” is nagy hatás-sal. Összes szereplői az átlagos műkedvelő-ségnél jóval nagyobb tehetségről tettek tanu-ságot. Az est nagy erkölcsi és anyagi siker-rel zárult.

* **A spiritiszta Páris.** A **Matin** írja, hogy Páris e szörnyűséges háboru alatt egészen idegbeteg, spiritiszta lett. Nagyon sokan üzérkednek a francia fővárosban a művelt franciák babonáságával. A rendőrség már több hónap óta figyelemmel kíséri né-hány ember üzérkedését, akik „spiritiszta séance”-ok címén kifosztanak könnyen hívő-nöket. Az **avenne Saint-Oven** on volt a spiritiszták „temploma”. Itt hetenkint többször éjjeli üléseket tartottak **Senze Deboid**, egy kabaréénekes vezetése alatt, aki ez alkalommal János-fakírrá vedlett át. A ka-baréénekesbe a legkülönbözőbb szellemek

testesültek meg és száján keresztül a tul-világ beszélt, mihelyt elcsapták a kabaréjából. Végnökéül **Dávid** királyt választotta. Csinos helyiséget is bérelt az éjjeli misék számára **János** mágus, mert a babona jól is hozott a konyhára. Utóbb pedig a harc-téren elesett francia katonák szellemeit szó-logatta. Mult éjjel azonban különös jelen-ség mutatkozott egy éjjeli ülésen. Vallet rendőrfőnök jelent meg, több detektiv ki-séretében, aki elvitte a rendőrségre a ke-leti mágust, minthogy spiritiszta üzelmeim kívül csalással s más bűnökkel is volt vá-dolva. A szabadkőműves felvilágosodás uralma alatt ilyen lelki vigaszt keresnek a franciák.

* **Padits százados temetése.** Tegnap délután ment végbe a haretéren ka-pott sebesülése miatt elhunyt **Padits** Ferenc honvédszázados temetése. A honvéd had-apródiskolai Hadikórház halottas termében volt felállítva a díszravatal, amelyen pálmák és virágok között nyugodott az elhunyt hős százados hült teteme. A temetést **Csercsék** Gusztáv katonai lelkész végezte s nagyon szép beszédet mondott az elhunyt százados koporsójánál. A temetésen megjelent **Obrin-csák** István ezredes az egész tisztikarral; kivonult egy zászlóalj **Szűcs** százados vezér-lete alatt. A szertartás végeztével a katonai jelvényekkel és a család koszorúival borított diszes ércoporsót a négyes fogatu üveges diszkocsin a **Rulikovszky**-temetőbe vitték, ahol örök nyugalomra helyezték a derék szá-zados holttetemét. A koporsóra helyezett ko-szorúkat szalagjain a következő feliratok voltak:

Felejthetetlen jó fiannak — Szerető édes anyád. Kedves Ferinknek — Vilma, Ilona, Gyula. Isten veled sógor — Berti. Szeretett nagybátyámnak — Margit. Felejthetetlen jó Ferinek — D. M. A 4-ik Honvéd gyalogezred tisztikara — Nyugodjék békében hősi porod. Örökre sirailak — Isten veled, Mariska. Utolsó üdvözléssel — Irén. Szeretett bajtársának — A hadapródiskola hadikórház tisztikara. A diszes temetést Weiszlovits Adolf és fia első nagyváradi temetkezési vállalata rendezte.

* **A nyári hőség veszedelmei** kétségtelven a csecsemőre nézve a legnagyobb, mert a legtöbb esetben egy megfelelő, megbízható táplálék hiányzik. Adjon azonban kedverének Nestlé féle gyermeklisztet, mely készitvény már nemzedékről nemzedékre számtalan esetben oly fényesen bevált, s azátal nemcsak sok bánattól óvja meg magát, hanem kis gyermeke szép fejlődésében is gyönyörködhetik. Próbadozokat kívánatra azonnal teljesen díjtalanul küld a **Henri Nestlé** cég, Wien, I., Biberstrasse 38 e.

* **Katona-temetés.** A cs. és kir. tartalékkórház parancsnoksága közli, hogy **Icsel** József 1. vadászszázalóaljbeli vadász és **Bilau** Maxim 24. gyalogezredbeli gyalogos temetése ma délután 5 órakor lesz a csapat-kórházból, ahonnan a **Rulikovszky**-temetőbe fogják őket kikísérni és ott örök nyugalomra helyezni.

* **Kolera ellen.** Fertőtelenítő anyagok ugymint Creolin, Carbolsav, Carbol por Lysoform Kali szappan stb. Legolesőbban beszerezhető **Farkas István** „Apolló” drogeriájában **Rákóczy**-ut.

* **Világos** íróasztal és könyvszekrény, egy amerikai íróasztal. Vertheimszekrény, sodrony ágybetét eladó, Nagy Sándor utca 4.

x **Négy szoba és előszobából álló lakás,** irodának különösen alkalmas, villany világítás és gőzfűtés berendezéssel, a Bémer-tér közvetlen közelében f. év augusztus hó 1-től, esetleg már május hó 1-től kezdődőleg kiadó. Bővebbet a házmesternél. Szent János utca 2. szám.

x **Szeplő-májfoit** ellen megbecsülhetetlen az **YPO** krém és szappan, mely eltünteti a ránczokat, mittessereket, bőrvörösséget és pattanásokat, ára: 1 korona. Kapható, **Farkas István** „Apolló” drogeriájában **Rákóczy**-ut 7/B. **Rimanóczy** palota. Tele-fon: 13-02.

CIPÓ

ujdonságaim megérkeztek!

Reichard Dezső

Rákóczi-ut. Orsolya zárda épület.

x **Mindennemű molyirtó** szerek és **fertőtelenítő** cikkek legolesőbban beszerezhető, **Farkas István** „Apolló” drogeriájában. **Rákóczi**-ut 7/B.

* **Ingtalan eladás.** Fagytelek-utca 3. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) **Jutá-ajos** áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtekinthetők **Kossuth**-utca 3. szám alatti irodánkban. **Iun-garia** cipőgyár r.t

* **Aszódinál** a katonaság az egész vonalon vásárol csokoládét, kávét, teát, rumot, konyakot, likőröket, borovicska pálinkát, szardiniát, leveskockát, huskonzerveket, sajtot, lipői-turót, szalámit, kaviárt, hűsítő- és üdítőcukorkákat, gyengélkedőknek valódi málna szörpöt, munkásnépnek, hol a his drága, ajánlok friss sós heringet nagyban is, raktáron befőzőcukor, kocka- és daráltcukor, mazsola, mardula és finom dió, kétszersült és gyermekeknek piskóta, szágó, kakaó, zabliszt, rizsliszt, burgonyaliszt, tápió, egyidejűleg ajánlom **Aszódi**-féle reklám kész darált kávémat, negyedikül 85 fillér. A vásárló közönséget meghívom augusztus 1-jei vásárlásra, az árak a régié. **Aszódi Mihály** Sas palota, **Kossuth**-utca, Telefon 635. szám.

* **Zsuzsi kisasszony** a **Rákóczy** uton 7. sz. alatt **Aszódi**val szembe. **Simon Gyula** hangszerkészítőnél, **Mikor** az est megszélni kezd, **Nem** én lettem hűtlen hozzád, **Te** szőke gyermek. **Háborus** lemez ujdonságok. Hangszerek hegedűk, gramafonok eladása és javítása olesóárban. Hár különle-gességek.

x **Kiadó lakások.** Ősi-tér 14. szám alatti két fizethelyiség azonnal kiadó. — **Kossuth**-utca 2. szám alatti két fizethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni a **Polgári** ta-karóknál.

x **Poloskairtó NOXIN** biztos szer. Ára 1 korona 40 fillér. Kapható kizárólag **Farkas István** „Apolló” drogeriájában **Rá-kóczy**-ut 7/B.

x **Kiadó lakások.** **Kossuth**-utca 6. sz. alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — **Kossuth**-utca 2. sz. házban két kétszobás lakás kiadó. Értekezhetni a **Polgári** takarékpénztárnál.

x **Egy nagy raktárhelyiség** a **Szacsavay** utca 11. számú házban **AZONNAL** kiadó. Érte-kezhetni a **Gazdasági** és **Iparbankrt.**-nál.

* **Dusafalva** község határában 300 kis hold legelő bérbeadó. Értekezni lehet a **Polgári Takarékpénztárnál** **Nagyváradon**.

Legujabb táviratok.

Merénylet a pétervári külügy-miniszter segédje ellen.

Budapest, augusztus 10. (Saját tud.) Pétervárról jelentik: A külügy-miniszterium egy volt hivatalnok a baltával akarta agyonütni a külügy-miniszter segédjét, Neratofot, de mielőtt a merényletet elkövethte volna, a szolgák lefogták.

Az India elsüllyesztése.

Budapest, augusztus 10. (Saját tudósítónktól.) Krisztianiból jelentik: Az „India” angol segédcsirkáló elsüllyedése alkalmából a 304 főnyi legénységből csak 80 közlegényt és 18 tisztet mentettek meg, a többi elpusztult.

Bulgária Szerbia ellen.

Budapest, augusztus 10. (Saját tud.) Münchenből jelentik: A pétervári lapok ostoba illúziókat mondják egy újabb Balkán szövetség megakadását és az antanthoz csatlakozását. Péterváron állandóan várják a Szerbiához intézendő bulgár ultimátumot.

Ellenséges repülők hadizónán kívüli terepet bombáznak.

Budapest, augusztus 10. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: Tegnap nyolc ellenséges repülő a hadizónán kívüli Zweibrückent és St. Ingbertet bombázta. Ez utóbbiban összesen husz bombát dobtak le. A bombázásnak 8 halottja és több sebesültje van.

A pasaréti lövészárók ünnepélyes megnyitása.

Budapest, augusztus 10. (Saját tud.) A pasaréti lövészárók tegnapi ünnepélyes megnyitásánál jelen volt a trónörökös pár, Augusztus főhercegnő, a kormány tagjai, Krobotin hadügy-miniszter és legalább tízezer főnyi tömeg. Lónyai Sándorné megnyitóbeszédére Károly Ferenc József trónörökös válaszolt röviden: Nagyon érdekel ez az ünnepély, hiszen én magam is katona vagyok.

Az ezután tartott cerclé folyamán megszólításával többeket kintüntetett a trónörökös pár.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
D. PAPP KÁROLY.

1915 évi 224 szám.

Árverési hirdetés.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter urak f. évi 27105 számú engedélye alapján a fugyivásárhelyi állami erdei faesemetekertben (a váradszentlászlói nyaraló mellett) felépített órház f. évi augusztus hó 28-án d. u. 6 órakor a község házában zárt írásbeli ajánlatokkal összekötött szóbeli nyilvános árverésen a legtöbbet ígérnek el fog adatni.

Kikiáltási ár 600 K.

Bánatpénz 60 K.

Az órház faragott bükk épületi fából van összeállítva úgy, hogy az bármikor szétszedhető s újból összeállítható, miért is szállókbe présháznak igen alkalmas.

Nagyvárad, 1915. évi aug. hó 5-én.

Nagyvárad alsó m. kir. járási erdőgazdálkodásig.

22665—1915. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur 10297/915. eln. számú körrendelete értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a m. kir. minisztérium folyó évi április hó 19-éről 1337/1915. M. E. számú rendelete értelmében bejelentés alá eső és az ugyanakkor 4700/eln. 20. b. 1915. szám alatt kiadott rendeletével hadicélokra igénybevetnek kijelentett üzemi berendezések közül a termelési adó alá eső szeszfordók berendezéseit (pálkafőző kis tüstőket) a birtokosok (kezelők, őrzők) kötelesek a katonai igazgatás részére való végleges átvétel végett az alábbi rendelkezések szerint átadni.

Az átvett főző készülékek egy része szesztermelési célokra a községekben ideiglenesen meg fog hagyatni.

Az I. foku iparhatóság a kir. pénzügyigazgatóságtól vett kimutatások alapján közli a községi előjárósággal, (polgármesterrel) hogy mely főző készülékek fognak hadicélokra felhasználatni és melyek fognak szesztermelési célra meghagyatni.

2. § Az átadásra kötelezettek tartoznak pálkafőző készülékeiket hivatalosan lezárva a hozzájuk tartozó leletjegyzékkel együtt a községi előjáróság (polgármester) által kifizetett határidőben a községi előjáróság (polgármester) által a község város területén belül kijelölt helyre elszállítani. A hivatalos zár amennyiben annak levéte nélkül a készülék el nem szállítható, csak a beszállítás napján vehető le.

Nem szállítandók be a véglegesen átadandó azok a főző készülékek, amelyek nem hordozhatók, azaz befalazottak, illetve csak befalazottan használhatók és a melyekre nézve a községi előjáróság (polgármester) a birtokosokat értesíti, hogy azok szesztermelési célokra továbbra is eddigi helyükön maradnak. Ezek átadásáról a községi előjáróság (polgármester) külön fog intézkedni.

3. § A községi előjáróság (polgármester) az átadott főző készülékekről és tartozékairól az átengedőnek elismervényt tartozik adni és az átvett készülékeken, valamint külön álló alkatrészein az eddigi birtokos nevét és lakását feltüntetni.

A szesztermelési célokra meghagyott főző készülékek további használatát külön rendelet szabályozza.

A többi főző készülékeket a községi előjáróság (polgármester) tartozik a folyó évi augusztus hó 15-ig a 10298/eln. 20. b. 1915. számú rendeletem szerint illetékes fémátvételi bizottság címére teherárúként feladni és egyúttal póstán az elszállított készülékekről és külön a szesztermelési célra meghagyott főző készülékekről egy-egy kimutatást a vonatkozó eredeti leletjegyzékkel illetőleg a meghagyott készülékekre vonatkozólag a leletjegyzékek hivatalból hitelesített másolatával együtt a fémátvételi bizottságnak megküldeni.

A kimutatásban fel kell tüntetni a birtokost esetleg a készülékek őrzőjét, kezelőjét, a feladás helyét, a csomagolás nemét és a csomagokra alkalmazott jeleket, a csomagoknak a felvevő vasuti hivatal által megállapított számát és azok nyersúlyát, az anyagok tiszta súlyát.

A kimutatás egy második példányát közvetlenül a központi fémrequisziós bizottság (Budapest kereskedelmiügyi minisztérium) ipari műszaki igazgatóság címére kell elküldeni.

Ha oly főző készülékekről van szó, amelyek az átvételei bizottság helyén vagy annak közelében vannak és azért vasuton nem szállíthatók, akkor az említett időpontig mielőtt a jegyzékeket kell beküldeni, amire az átvételi bizottság a községi előjárósággal (polgármesterrel) egyetértőleg meghatározza az elszállítási napját és esetleg az átadás helyét.

A szállítási költségeket a katonai igazgatás megtéríti.

Az elszállítás előtt a még le nem vett záradakat a községi előjáróság (polgármester) levevzi.

Ugy a felek, mint a községek (városok) által leszedett hivatalos záradakat az illetékes pénzügyi szakasznak kell átadni.

4. § Az átadott főző készülékekért járó térítést, a melyet külön rendeletem fog szabályozni a fémátvételi bizottságok állapítják meg és pedig úgy a községekben meghagyott mint a fémátvételi bizottságokhoz beküldött készülékek után.

5. § Ez a rendelet nem vonatkozik azokra a termelési adó alá eső szeszfordók berendezésekre, a melyekre nézve a birtokos az I. foku iparhatóságtól azt az értesítést kapja, hogy azok továbbra is használatában és őrzésében maradnak.

Az I. foku iparhatóság erről a birtokost a kir. pénzügyigazgatóságtól vett kimutatás alapján tartozik értesíteni.

Ez a rendelet továbbá nem vonatkozik a töményítő készülékekre sem.

6. § Ez a rendelet kihirdetése napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországra is kiterjed.

Nagyvárad, 1915. augusztus 5.

Rimler Károly
polgármester.

Tanulóleányok

felvétetnek

a Szent László-nyomda r. t.-nál

Szilágyi Dezső-utca 5.

Hirdetmény.

A magyar kir. honvédelmi miniszter ur 171301—1915 számú rendelete alapján közhírré teszem, hogy Budapest székesfőváros községe által boldog emlékeztető József főherceg ur 6. és kir. Fensége honvéd főparancsnokságának 25. évfordulója alkalmából s annak emlékére, a magyar kir. honvédség árvái részére, az illetőségre való tekintet nélkül létesített alapítványi helyek közül jelenleg a „József” fiárvaházban egy, az „Erzsébet” leányárvaházban pedig szintén egy hely kerülhet betöltés alá, amely helyekre ezennel pályázat hirdettetik. Mindkét árvaházban való felvételre kért igazolandó: a) az, hogy a felvétetni kért gyermek tényleg a magyar kir. honvédség kötelékébe tartozott vagy tartozó apának törvényes leszármazója, b) a vagyontalanság, c) félárvánál (akik tudniillik apátlanok, vagy anyátlanok) az életben levő szülő vagyontalansága, d) hogy az árva 6 életévét már betöltötte és hogy fiu árva a 10 ik, a leány árva pedig a 12-ik életévét még tul nem haladta, e) hogy ép testű és elméjű, a himlőn át esett, vagy ellene sikerrel beoltott. Az árva kora és a szülők elhalálása hiteles anyakönyvi kivonattal, a testi és elméleti állapot, a himlőoltás és a vagyontalanság közhatóságilag hitelesített orvosi és helyhatósági bizonyítvánnyal igazolandó. A kellően felszerelt bélyegtelen kérvények, melyekben a szülő vagy gyám neve, állása és lakhelye (város, megye, utolsó posta) is felemlítendő, folyó évi augusztus hó 31-ig a magyar kir. honvédelmi miniszterhez nyújtandók be ahonnan Budapest székesfőváros hatóságához fognak küldetni és a kijelölési jog gyakorlása végett József főherceg ur 6. és kir. Fenségéhez fognak felterjesztetni. Az alapítványi helyek az 1915—16. tanév folyamán lesznek betöltendőek s a felvétel vagy felvételről az árvák hozzátartozóit Budapest székesfőváros tanácsa hatósági uton fogja értesíteni. Nagyvárad, 1915. július hó 31. Elemér Ferenc, katonai igazgatóság tanácsnok.

Bevonulási hirdetmény.

A népfölkelésre kötelezetteknek az 1886. évi XX. törvényeik alapján történt általános behívása folytán az 1876. és 1877. évben valamint az 1878. évtől 1890. évig bezárólag született, továbbá az 1892., 1893. és 1894. évben született népfölkelésre kötelezett — nemkülönben a népfölkelésről vagy a hadiszolgáltatásokról szóló törvény alapján kirendelt (igénybevotti), de ezen szolgálatból időközben elbocsátott egyének (munkások, kocsisok, hajásárok, stb), ha a megtartott népfölkelési bemutató szemlén, illetőleg pótszemlén a népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtattak

1915. évi augusztus hó 16-án

— amennyiben névszerint felmentve nincsenek — a népfölkelési igazolványi lapon feltüntetett m. kir. honvéd kiegészítő illetőleg cs. és kir. kiegészítési kerületi parancsnokság székhelyére népfölkelési tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak.

Mindazok az egyének, kik önkéntes belépés folytán a honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe (akár mint egyévi önkéntesek is) már besoroztattak, tekintet nélkül arra, hogy mely születési évfolyamba tartoznak, tényleges szolgálatra 1915. évi augusztus 16-án bevonulni kötelesek.

Az 1878—1890. évi és 1892—1894. évi születésű azon hivatásos gépészekre és fűtőkre, kik saját kérelmükre az illetékes kiegészítő parancsnokság által 1915. évi szeptember 15-éig már elszabadságot kaptak, ezen bevonulási hirdetmény nem vonatkozik, az 1877. évi születésű azon hivatásos gépészeknek és fűtőknek tényleges szolgálata pedig, kik a mezőgazdasági (arató, cséplő, kaszáló stb.) gőzös vagy motorgépeknél alkalmazva vannak, beigazolt alkalmazásuk esetében saját kérelmükre az illetékes kiegészítő parancsnokság által 1915. évi szeptember 15-éig elhalasztatik.

A bevonulók bevonulásuk alkalmával lehetőleg erős lábbelit, evőcsészét, aprólékos kéziszerszereket és 2 napi élelmet hozzanak magukkal.

Ezen felszerelési tárgyak, amennyiben a katonai szolgálatban használhatóknek minősítenek, értékük szerint meg fognak téríteni.

A bevonulás alkalmával a népfölkelési igazolványi lap bitokosa a vasutakon harmadik (gőzhajón második) osztályon ingyen utazik; ez a népfölkelési igazolványi lap azonban a vasuti, gőzhajó állomáson jóval a vonat vagy hajó elindulása előtt az állomás jegypénztáránál lebélyegzendő.

Azon behívott népfölkelésre kötelezett, aki a kitűzött határidőre és helyre be nem vonul, karhátsalommal vezetettik elős a katonai behívás iránt tanúsított engedetlenség megbüntetéséről szóló 1890. évi XXI. t. c. 4. §-a értelmében két évig terjedhető börtönnel büntetettik.

A magyar királyi honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe önként belépni óhajtó népfölkelésre kötelezett a törvényes korlátok között a csapattestet maga választhatja, a tényleges szolgálatra történt bevonulása után azonban csak azon csapattesthez kérheti felvételét, ahová mint népfölkelésre kötelezett beosztását nyerte.

A hadiszolgáltatásokról szóló 1912. évi LXVIII. t. c. alapján annak idején kirendelt vagy ezután kirendelendő azok a 18—50 éves népfölkelésre kötelezettek, kik a fegyveres erő kötelékében teljesítenek személyes szolgálatot, illetőleg a köszénbánya munkáosztályokhoz tartoznak, az 1886. évi XX. illetőleg az 1915. évi II. t. c. alapján behívottak tekintetnek.

Kelt 1915. évi július havában.

Nagyvárad város tanácsának árverési küldöttségétől.

ad. 9778—1915. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A városi tanácstól nyert megbízás folytán katonai gyakorló-téren építendő honvéd tüzér löszerraktár és tartozékai építő munkálatainak vállalatba adása céljából folyó évi augusztus hó 31-ik napján d. e. 10 órakor a városháza bizottsági termében nyilvános árlejtést fogok tartani.

A vállalatba adandó munkálatok a következők:

1. Föld kőműves és elhelyező munka.
2. Vas munka.
3. Kőfaragó munka.
4. Ács munka.
5. Bádogos munka.
6. Tető fedő munka.
7. Asztalos munka.
8. Lakatos munka.
9. Mázoló.
10. Villámhárító.

Ajánlatot lehet tenni az összes munkákra avagy egy, vagy több munka csoportra is. Bánatpénzül az ajánlat összeg 5 %-át teendő le a városi házipénztárba.

A bánatpénz készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban tehető le.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz kitételét igazoló nyugta vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata csatolandó az ajánlathoz.

Az ajánlatok csak írásban alulírott küldöttségi elnök kezéhez 1915. év augusztus hó 31-ik napjának délelőtt 10 órájáig adhatók be. Az ajánlatok nyilvános árlejtésben fognak felbontatni. Az ajánlatok 1 koronás bélyeggel látandók el és csak szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. A borítékban megjelölendő a munkálat melyre ajánlat vonatkozik.

Ajánlat csak az egységárak megjelölése mellett tehető, ebből a célból a város ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket bocsájt a pályázók rendelkezésére vagyis az ajánlattevőknek maguknak kell azon egységárakat kitűntetni, melyek mellett a munkálatok végrehajtását kötelezik.

A fenti vállalatra vonatkozó általános és részletes feltételek ártételekkel ki nem töltött költségvetések és tervek a városi mérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és a feltételek és költségvetések díjtalanul megszerezhetők.

Minden ajánlattevő ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy a jelen hirdetményt, az árlejtési feltételek ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket és terveket ismeri és azokat magára kötelezőnek elfogadja.

A közszállítási szabályrendeletnek a hazai gyártmányok és magyar honos műszaki erő stb. alkalmaz-

zására vonatkozó határozmányai minden ajánlattevőre feltétlenül kötelezők.

Az ajánlattevő tett ajánlata azonnal és mindaddig kötelezi, míg az ajánlatok felett a végleges döntés meg nem történik ellenben Nagyvárad városát csakis az árlejtés eredménye felett hozandó határozat jogerőre emelkedésével kötelezi.

Ama pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak, illetve a városi hatóság előtt még ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon keresk. és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város közönsége fenntartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakon tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg újabb árlejtést tarthasson.

Nagyvárad, 1915 július 24.

Komlóssy József s. k.

jog. és gazdaságtügyi tanácsnok
mint küld. elnöke.

Hirdetmény.

Mivel az utóbbi időben is gyakran előfordult, hogy a tábori postai küldemények gyulékony tartalmuk miatt elpusztultak, sőt más csomagokat is a tűz martalékává tettek: a m. kir. Belügyminiszter ur 32881—VI. a. 915. B. M. számú rendelete alapján figyelmeztetem a közönséget, hogy a könnyen gyuló és a robbanó anyagok a postai szállításból kivevők zárva s hogy a postai hivatalok azokat a postai árumintákat és csomagokat, amelyek gyufát, benzint, benzines-tűszer-számokat, (megtöltve) petróleumot, spiritust, vagy más efféle könnyen gyuló és könnyen robbanó tárgyakat vagy anyagokat tartalmaznak, szállításra nem fogadtatnak el. S miután azt tapasztaltuk, hogy a közönség — mindazonáltal, hogy a fenti jelzeit tilalom már széles körben ismeretett, — a robbanó és gyulékony anyagokat tartalmazó tárgyakat még ma is gyakorta küldi, a postai hivatalok az áruminta küldeményeknél a fenti tilalmat kémpróba útján ellenőrzik, míg a csomagoknál — ha ilyen tartalom gyanúja fölmerül — a feladót kötelezhetik a csomag felbontására. Figyelmeztetem továbbá a közönséget, saját érdekében arra is, hogy aki ily tárgyakat a tilalom eltitkolása vagy hamis nyilvánítása mellett ad postára, kihágást követ el s ezen felül a tiltott tartalmú küldemény által okozott kárt is köteles a postának megtéríteni.

Nagyvárad, 1915 július 5 én.

Gerő Armin,
rendőrfőkapitány.

Nagyvárad város
VILLAMOS MŰVE
Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a
Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, Wolfram és egyébizzó-
lámpák nagy raktára legolcsóbb áron a
közönség rendelkezésére áll. Telefon rende-
léses ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk!

Értesz éjjeli ügyeletet szolgáltat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-
tási és erőátviteli berendezé-
sek felszerelését.

Csillárok,

ivlámpák

állandóan nagy választékban kap-
hatók.

Villamos motorok

1/2. méretű minden nagyságban.

Felszerelő telefonja 55. sz.